

**Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова**

Наука і сучасність

Збірник наукових праць

№

Том 42

*Педагогіка
Філологія*

Київ Логос 2004

УДК – 001
ББК – 70

Збірник наукових праць затверджений постановою Президії ВАК України (Бюлетень № 6 за 1999 рік) як наукове видання щодо публікацій основного змісту дисертаційних досліджень за спеціальностями педагогічних та філологічних наук.

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 1101, вид діяльності у видавничій справі: видавнича діяльність, виготовлення видавничої продукції, засновник Міністерство освіти і науки України, дата видачі – 29.10.2002 р.

Наука і сучасність. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – К., Логос, 2003. Том 42. – 238 с.

ISBN 966-584-319-6

Збірник вміщує наукові праці викладачів, докторантів та аспірантів, у яких висвітлюються актуальні питання з педагогічних та філологічних наук.

Рекомендовано до друку вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Редакційна колегія:

Шкіль М.І.— дійсний член АПН України, доктор
фізико-математичних наук, професор, голова;
Дмитренко П.В.— кандидат педагогічних наук, доцент — заступник
голови;
Артемова Л.В.— доктор педагогічних наук, професор;
Бріцин М.А.— доктор філологічних наук, професор;
Гуляк А. Б. – доктор філологічних наук, професор;
Іванова Л.П.— доктор філологічних наук, професор;
Капська А.Й.— доктор педагогічних наук, професор;
Коршак Є.В.— кандидат педагогічних наук, професор;
Мацько Л.І.— дійсний член АПН України, доктор
філологічних наук, професор;
Нікітіна Ф.О.— доктор філологічних наук, професор;
Романовська Ю.Ю. – кандидат філологічних наук, доцент;
Сидоренко В.К. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України;
Шпак О.Т. – доктор педагогічних наук, професор;
Ярошенко О.Г.— доктор педагогічних наук, професор;
Ковчина І. М.— кандидат педагогічних наук, доцент, відповідальний секретар;
Скоробогатько Н.М.— кандидат філологічних наук, доцент, відповідальний секретар

© Редакційна колегія, 2004
© Національний педагогічний
університет імені М.П. Драгоманова, 2004
© Автори статей, 2004
© Логос, 2004

дослідницьких, творчих завдань для студентів, що пов'язують аналітичні знання з соціально-економічними реаліями сучасної України та надають більшу практичну спрямованість навчальному процесу.

Література

1. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1994. – 62с.
2. Киверялг А. А. Методы исследования в профессиональной педагогике. – Таллин.: Валгус, 1980. – 334 с.
3. Кузьмина Н. В. Методы системного педагогического исследования. – Л.: ЛГУ, 1980. – 172 с.
4. Палеха Ю. І., Кудін В. О. Культура управління та підприємництва: Навчально – методичний посібник. – К.: МАУП, 1998. – 96 с.
5. Поляков Б. А., Сасова І. А. Экономическая подготовка школьников // Школа и производство. – 1994. № 6. – 19 с.

***Підвальна О.В., Булейченко О. В.
Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова***

**ЗАСТОСУВАННЯ ЕСТАФЕТ
З ЛОГІЧНО-ПРИКЛАДНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП**

В статье раскрывается значение логическо-прикладных эстафет как одной из форм физкультурной активности в формировании гармоничной личности.

Одна з головних задач вищого навчального закладу – виховати гармонійно розвинуту людину, яка використає здобуті знання та вміння в своїй майбутній професії.

Кафедра фізичного виховання на базі Національного педагогічного університету під керівництвом професора Дубогай О.Д. прагне масово залучити студентів спеціальної медичної групи до занять з фізичного виховання. А також допомогти зрозуміти значення фізичних вправ для підтримки та зміцнення здоров'я студентів. Так як студенти мають відхилення в стані здоров'я, вони не складають контрольні нормативи (Державні тести для здорових студентів) - кафедра розробила свою програму і критерії оцінювання. Проводяться змагання з ритмічної гімнастики (обов'язкова та довільна програми), з плавання, рухливі ігри (естафети) (змагання на кубок Ректора), з ФОКУ .

Один з цих видів ми пропонуємо розглянути. Це естафети.

Мета: впровадити запропоновані авторами естафети і з'ясувати їх ефективність для спеціальних медичних груп.

Для досягнення мети в роботі були поставлені такі завдання:

1. Розробити естафети з логічно-прикладними елементами.
2. Впровадити їх в учбовий процес та провести змагання зі студентами першого курсу (спецмедгруп).
3. Розробити анкети для виявлення зацікавленості і відповідності запропонованих навантажень відповідно фізичного стану студентів першого курсу.
4. Провести анкетування.
5. Розробити систему оцінки і математично обробити отримані результати анкетування.

Методи дослідження:

1. Аналіз літературних джерел.
2. Анкетування.
3. Педагогічний експеримент.
4. Математична обробка даних.

Дослідження проводились на базі НПУ ім. Драгоманова зі студентами першого курсу спецмедгруп. В тестуванні взяли участь 45 студентів, а в анкетуванні 40 (у зв'язку з відсутністю в день анкетування).

Було підібрано одинадцять естафет, з яких було відібрано п'ять найбільш відповідних для даного контингенту досліджуваних.

1. Естафета (для розвитку швидкості і спритності).

Естафета бігова зі скакалкою.

Беруть участь шість команд по вісім осіб. Довжина дистанції- 15 метрів. Інвентар - скакалка, стілець.

По команді «руш» перший учасник пробігає 15 метрів до стільця (визначений пункт), обв'язує стілець скакалкою і зав'язує на ньому один вузол (за цей час учасник може перевести подих, трохи відпочити), і повертається на місце старту. Передає естафету дотиком руки праворуч і т.д.. Перемагає та команда, яка до фініша приходить першою.

2. Естафета «малювання».

Естафета для розвитку швидкості зображувальних здібностей.

Беруть участь шість команд по вісім осіб. Довжина дистанції 15м. Інвентар: маркер. листи формату А3. По команді «руш» перший учасник біжить з маркером до визначеного пункту. Малює на листку одну з частин тіла людини, потім повертається до своєї команди. Передача естафети відбувається за допомогою маркера і т.д.. Перемагає та команда, яка до фінішу приходить першою, а також оцінюється балами якості виконання малюнку.

3. Естафета з повітряною кулькою.

Естафета для розвитку координаційних можливостей.

Беруть участь шість команд по вісім осіб. Довжина дистанції- 17м. Інвентар: бадмінтонна ракетка, повітряна кулька. Естафета середньої інтенсивності.

По команді «руш» перший учасник біжить вперед до визначеного пункту, тримаючи за спиною зігнуту ліву руку, а правою рукою за допомогою ракетки набиває повітряну кульку. Передача естафети – повітряна кулька і бадмінтонна ракетка. Перемагає та команда, яка приходить до фініша першою.

4. Естафета з газетою.

Естафета середньої інтенсивності для розвитку швидкості та координації.

Беруть участь шість команд по вісім осіб. Довжина дистанції-15 м. Інвентар – газета.

Перший учасник тримає розгорнуту газету над головою на долонях. По команді «руш» перший учасник біжить вперед до визначеного пункту, оббігає його і перекладає газету на долоні наступному учаснику (забороняється підтримувати газету пальцями). Перемагає команда, яка першою здолала лінію фінішу.

5. Естафета бігова зі скакалкою та стрибками.

Естафета для розвитку швидкості та ловкості.

Беруть участь шість команд по вісім осіб. Дистанція – 15 метрів. Інвентар- скакалка.

По команді «руш» перший учасник пробігає сім метрів (там лежить скакалка, складена вчетверо і зав'язана на вузол). Учасник повинен розв'язати скакалку, прострибати три стрибки через скакалку на двох ногах, потім скласти скакалку вчетверо і зав'язати на вузол, покласти на підлогу. Оббігти пункт призначення і передати естафету дотиком руки

праворуч. Перемагає та команда, яка прийшла до фінішу першою і отримана менш за всіх штрафних балів (кожний штрафний бал додає до основного часу п'ять секунд).

Для виконання завдань дослідження була розроблена анкета і система її оцінювання.

Анкета:

1. Чи сподобались Вам змагання (естафети)?
 - Так
 - Ні
2. Яка, на Ваш погляд, з естафет була:
 - найлегша?
 - 1) Бігова зі скакалкою
 - 2) Малювання
 - 3) 3 повітряною кулькою
 - 4) 3 газетою
 - 5) Бігова зі скакалкою і стрибками
 - найважча?
 - 1) Бігова зі скакалкою
 - 2) Малювання
 - 3) 3 повітряною кулькою
 - 4) 3 газетою
 - 5) Бігова зі скакалкою і стрибками
3. Чи проводились подібні змагання в середньому навчальному закладі?
 - Так
 - Ні
4. Чи хотіли б Ви взяти участь у змаганнях у наступному році?
 - Так
 - Ні
5. Яка з естафет Вам сподобалась більш за все:
 - 1) Бігова зі скакалкою
 - 2) Малювання
 - 3) 3 повітряною кулькою
 - 4) 3 газетою
 - 5) Бігова зі скакалкою і стрибками

6. Як Ви вважаєте, чи потрібно використовувати естафети як вид активного відпочинку?
- Так
 - Ні
7. Чи використовували б Ви естафети як вид активного відпочинку у своїй майбутній професії?
- Так
 - Ні

Після обробки анкетування з'ясувалось (питання №1), що 80% студентів задоволені результатами проведених змагань, в той час як незадоволених було всього 20%. Також з'ясовано, що подібні змагання проводились у середніх навчальних закладах у 57,5% опитуваних першокурсників, а у 42,5% не проводились взагалі (питання №3). Більша частина студентів 72,5% відмітили, що готові брати участь у подібних змаганнях у наступному році, а 27,5% відмовились (питання №4). 85% опитуваних студентів відповіли, що вважають за необхідне використовувати подібні спортивні заходи не тільки в учбовому процесі, але і як вид активного відпочинку як серед студентів, так і серед школярів (питання №6). Оцінювання відповідей на питання №2, 5 наведено в таблиці.

Результати анкетування студентів після проведених естафет

	1	2	3	4	5
Естафета, яка була найлегша	30%	12,5%	20%	25%	12,5%
Естафета, яка була найважча	10%	7,5%	42,5%	35%	5%
Естафета, яка була найцікавіша	27,5%	40%	17,5%	12,5%	2,5%

Висновки:

Естафети були підібрані адекватно фізичному стану студентів першого курсу для спеціальних медичних груп.

Більшість студентів відмітило емоційну насиченість естафет.

Дані естафети можуть бути впроваджені в учбовий процес ВУЗів для даного контингенту і запропоновані для впровадження їх у загальноорозвиваючий процес середніх учбових закладів. Студенти нашого ВУЗу – майбутні викладачі, можуть застосовувати естафети з логічно-

прикладними елементами як метод релаксації в проведенні організованих перерв, фізкультпауз і фізкультхвилинок.

Наступним етапом нашої роботи буде розробка естафет з логічно-прикладними елементами і впровадження їх у педагогічну практику.

Література

1. Рябуха О.І. Вчення про здоров'є. - Львів: Ліга-Прес, 2001.
2. Булеева Л.В., Короткой И.М. Подвижные игры. Пособие для института физкультуры. -Москва: Физкультура и спорт, 1982.
3. Смірнов О.Ф., Строкатов В.В. Шляхи удосконалення / "Фізична культура, спорт, здоров'є". Збірник наукових робіт. -Харків, 1998.
4. Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях за рубежом: Тематическая подборка вып. ВНИИФК. - Москва. 1992., выпуск
5. Баранов В.М. В мире оздоровительной физической культуры. 2-е издание переработанное и дополненное. -Киев: Здоровье, 1991.
6. Васильков Г.А., Васильков В.Г. От игры к спорту /Зборник естафет и игровых заданий. -Москва: Физкультура и спорт, 1985.

Полякова Е.С.

*Беларусский государственный университет
имени М. Танка*

ЗАДАЧИ МУЗЫКАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПОДГОТОВКА УЧИТЕЛЯ МУЗЫКИ

Якісна освіта вчителів можлива в умовах діалектичної єдності усіх складових професіоналізму та всього спектра особистісно-професійних властивостей суб'єкта.

Являясь важным атрибутом полноценного самоосуществления человека, духовная культура определяет взаимодействие личности с объективной реальностью, взаимоотношения между людьми и уровень жизнедеятельности общества в целом. В современных условиях именно на учителя падает ответственность за формирование духовного мира, идейное и нравственное воспитание подрастающего поколения.

Необходимость духовно-нравственного возрождения нашего общества обуславливает важность и значимость музыкального искусства как особого культурологического феномена, способного оказывать воздействие на жизнь человека, что является одной из важнейших задач массового музыкального воспитания. Отсюда вытекает значимость для

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Беленька Г.В.

Оцінка рівня фахової підготовки бакалаврів
спеціальності „дошкільне виховання”3

Богініч О.Л.

Самостійна робота студентів як професійно-формуюча
складова процесу навчання у вищій школі.....12

Давидюк М.О.

Художня історична проза як засіб формування національної
самосвідомості
особистості.....21

Карпенко О.Г.

Роль соціального працівника в питаннях діагностики
і корекції підліткового наркотизму.....29

Кляцька Л.М., Акуленко І.А.

Про деякі аспекти наступності у побудові методичних систем
формування та розвитку логічного мислення учнів ЗОШ
та студентів ВНЗ при навчанні математики.....39

Ковчина І.М.

Законодавче та нормативне забезпечення
прав дітей в Україні.....50

Назаренко В.М.

Дослідження ефективності впровадження елементів
ділової етики і культури управління в навчальний курс
“основи менеджменту” для майбутніх вчителів праці.....61

Підвальна О.В., Булейченко О. В.

Застосування естафет з логічно-прикладними елементами
для студентів спеціальних медичних груп.....71